ECLI:LV:AT:2023:0621.A420291821.13.L
Lieta Nr. A420291821, SKA-373/2023
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2023.gada 21.jūnijā

[1] Pieteicēja SIA „LC būve" ir iesniegusi kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2022.gada 13.jūlija spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicējas pieteikums par VSIA „Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" (turpmāk – pasūtītāja) iepirkuma komisijas 2021.gada 16.jūlija lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

Ar pārsūdzēto pasūtītāja lēmumu, atkārtoti izvērtējot konkursā iesniegtos piedāvājumus, pieteicējas un AS „UPB" piedāvājumi atzīti par atbilstošiem konkursa nolikumā izvirzītajām prasībām, tomēr līguma slēgšanas tiesības piešķirtas AS „UPB", jo tās piedāvājums bija saimnieciski visizdevīgākais – par viszemāko cenu.

Tiesa norādīja, ka lietā ir strīds par to, vai piedāvājums, kurā norādīti divi alternatīvi būvdarbos izmantojamie materiāli vienai pozīcijai, ir sagatavots atbilstoši iepirkuma procedūras nolikuma prasībām, un vai pasūtītājam bija tiesības par konkursa uzvarētāju atzīt tādu pretendentu, kura piedāvājumā bija norādīti divi alternatīvi būvprojekta izstrādātāja pieļauti būvizstrādājumi. Tiesa konstatēja, ka no pasūtītāja iepirkuma komisijas skaidrojuma par strīdīgo nolikuma prasību nepārprotami izriet vēlme saņemt piedāvājumus, kuros ir norādīts tikai viens darbu izpildē izmantojamais būvmateriāls. Tomēr, vērtējot piedāvājumus, pasūtītājam jārod samērīgums starp striktu pieturēšanos pie konkursa nolikumā un savā skaidrojumā formulētajām prasībām attiecībā uz piedāvājuma noformējumu, no vienas puses, un mērķi efektīvi izlietot finanšu līdzekļus, kas novirzīti iepirkuma priekšmeta īstenošanai, no otras puses. Ņemot vērā, ka vienīgais kritērijs, pēc kura pasūtītājs izšķiras par labu kādam pretendentam, ir piedāvātā cena, apstāklis, ka piedāvājumā nav strikti ievērota nolikuma formālā prasība norādīt tikai vienu no diviem būvizstrādājumiem, patiesībā neietekmē iepirkuma procedūras faktisko mērķi sasniegt iepirkuma priekšmeta kvalitatīvu īstenošanu. Nenoformējot piedāvājumu atbilstoši konkrētai konkursa nolikuma prasībai, iepirkuma procedūrā sasniedzamais mērķis nekādā veidā netika ietekmēts, līdz ar to šāda neatbilstība vērtējama kā nebūtisks trūkums. Tiesa arī nekonstatēja, ka pasūtītāja rīcības dēļ būtu pieļauta nevienlīdzīga attieksme pret pārējiem pretendentiem. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums ir tiesisks.

[2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

Izvērtējusi iesniegto kasācijas sūdzību, senatoru kolēģija atzīst, ka tajā norādītie iebildumi nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu.

[3] Pieteicēja kasācijas sūdzībā argumentē, ka tiesa ir nepareizi interpretējusi Publisko iepirkumu likuma 41.panta astoto daļu un iepirkuma nolikuma 11.7.6.apakšpunktu (noteic, ka komisija pieņem lēmumu par piedāvājuma vērtēšanu, ņemot vērā samērīguma principu, un tā nenoraida piedāvājumu formālu trūkumu dēļ, kas neietekmē iespēju to izvērtēt pēc būtības, un nerada nevienlīdzīgu attieksmi pret visiem pretendentiem), kā arī nav ņēmusi vērā Publisko iepirkumu likuma 2.pantā nostiprinātos principus. Pieteicēja iebilst tam, ka tiesa kā prevalējošos principus nepamatoti noteikusi finanšu līdzekļu efektīvu izlietošanu un samērīgumu, un pauž uzskatu, ka piedāvājumu izvērtēšanas gaitā, izsverot principu kolīziju, par prevalējošiem būtu jāatzīst vienlīdzīgas attieksmes un atklātuma principi. Proti, pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām pasūtītājs savas vēlmes jau ir definējis, un pasūtītājam šīs paša noteiktās prasības ir jāievēro, lai nodrošinātu iepirkuma procedūras atklātumu, kā arī vienlīdzīgu attieksmi pret pretendentiem. Pieteicēja uzskata, ka lietā ir konstatējama nevienlīdzīga attieksme pret pretendentiem piedāvājumu izvērtēšanā, kas izpaudusies kā nolikumā noteiktajām prasībām neatbilstoša piedāvājuma atzīšana par atbilstošu, kā arī priekšrocību nodrošināšana šādas rīcības rezultātā.

Minētais nav pamatots.

[4] Publisko iepirkumu likuma 2.pants noteic, ka šā likuma mērķis ir nodrošināt iepirkuma procedūras atklātumu, piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem, valsts un pašvaldības līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku.

Pieteicējas viedoklis, ka kāds šajā normā nostiprinātais publiskā iepirkuma procedūras pamatprincips ir svarīgāks kādā konkrētā iepirkuma procedūras posmā, nav pamatots. Senāts ir atzinis, ka minētie pamatprincipi – iepirkuma procedūras atklātums, piegādātāju brīva konkurence un vienlīdzīga attieksme pret tiem, kā arī valsts un pašvaldības līdzekļu efektīva izmantošana – caurvij visu iepirkuma procedūru un ir paturami prātā gan iepirkuma dokumentācijas sagatavošanā, piedāvājumu atlasē un izvērtēšanā, gan īstenojot tiesas kontroli pār publiskā iepirkuma procedūrā pieņemto lēmumu tiesiskumu. Principu loma ir nodrošināt iepirkuma priekšmeta piešķiršanā vienlīdzīgu attieksmi, kas izslēgtu starp pretendentiem negodīgu konkurenci un iepriekš zināmu priekšrocību piešķiršanu, vienlaikus sasniedzot publiskā iepirkuma regulējuma galveno mērķi – valsts budžeta līdzekļu efektīvu izlietojumu (*Senāta 2020.gada 27.augusta sprieduma lietā Nr. SKA-297/2020, ECLI:LV:AT:2020:0827.A420336717.9.S, 6.punkts*).

Ievērojot minēto, Publisko iepirkumu likumā nostiprinātie pamatprincipi ir vienlīdz svarīgi visā publiskā iepirkuma procedūras gaitā. No pārsūdzētā sprieduma izriet, ka arī tiesa minētos principus ir vērtējusi kopsakarā, nevis kādu no principiem atzinusi par svarīgāku. Tostarp tiesa ir vērtējusi, vai pasūtītāja rīcības dēļ pieļauta nevienlīdzīga attieksme pret pārējiem pretendentiem (*pārsūdzētā sprieduma 9.2.punkts*).

[5] Publisko iepirkumu likuma 41.panta astotā daļa citstarp noteic, ka piedāvājumu vērtēšanas gaitā pasūtītājs ir tiesīgs pieprasīt, lai tiek izskaidrota tehniskajā un finanšu piedāvājumā iekļautā informācija.

Pieteicēja kasācijas sūdzībā pamatoti norāda, ka atbilstoši minētajai normai pasūtītājs var lūgt izskaidrot iesniegto piedāvājumu, lai izvērtētu tā atbilstību nolikumā noteiktajām prasībām, ievērojot, ka netiek ierobežotas citu pretendentu tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi un iepirkuma procedūras atklātumu. Senāts ir atzinis, ka pasūtītāja tiesības lūgt precizēt pretendenta piedāvājumu ierobežo piegādātāju brīvas konkurences, kā arī vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes princips, un pasūtītāja tiesības lūgt precizēt piedāvājumu ir atzīstamas tikai tiktāl, ciktāl to izmantošana nerada nepamatotas

priekšrocības šim pretendentam (*Senāta 2020.gada 9.janvāra sprieduma lietā Nr. SKA-185/2020, ECLI:LV:AT:2020:0109.A420291817.6.S, 7.punkts*).

Tomēr nav pamatots pieteicējas viedoklis, ka tiesa minēto nav ņēmusi vērā.

[6] Informācijas precizēšana ir pieļaujama, ja pretendents tā sākotnēji iesniegto piedāvājumu tikai izskaidro, nevis papildina vai groza. Savukārt, lai secinātu, vai ar precizējumiem piedāvājums netiks papildināts vai grozīts, ir jāizvērtē, vai ar precizējumiem sākotnēji iesniegtais piedāvājums netiks izmainīts pēc būtības (*Senāta 2016.gada 10.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-714/2016, A420241815, 7. un 8.punkts*).

No pārsūdzētā sprieduma izriet, ka tiesa pēc būtības ir izvērtējusi, vai AS „UPB" ar vēlāk sniegtajiem paskaidrojumiem par savu piedāvājumu ir grozījusi vai papildinājusi. No konkursa uzvarētāja sniegtā apliecinājuma satura tiesa secināja, ka AS „UPB" nekādā veidā nav mainījusi savu sākotnēji iesniegto piedāvājumu, vienīgi apstiprinājusi, ka tās piedāvātās izmaksas ir vienādas abiem no tāmēs norādītajiem materiāliem. Tādējādi AS „UPB" nevis kaut ko mainīja savā piedāvājumā, bet tikai apstiprināja savu jau iesniegto piedāvājumu, izskaidrojot pasūtītājam tā jēgu (*pārsūdzētā sprieduma 8.punkts*). Tiesa atzina, ka pretendentiem nebija dota iespēja precizēt izvēlēto materiālu vai tā cenu, bet gan apliecināt spēju jebkuru no šiem materiāliem piegādāt par piedāvājumā jau sākotnēji norādīto cenu (*pārsūdzētā sprieduma 9.2.punkts*). Pieteicēja šos tiesas secinājumus kasācijas sūdzībā nav apšaubījusi.

Savu viedokli, ka lietā ir konstatējama nevienlīdzīga attieksme pret pretendentiem piedāvājumu izvērtēšanā, kasatore pamatojusi ar to, ka pasūtītāja atzina par atbilstošiem nolikumā noteiktajām prasībām neatbilstošus piedāvājumus, un šādas rīcības rezultātā tika nodrošinātas priekšrocības salīdzinājumā ar pretendentiem, kas ievēroja pasūtītāja sākotnēji noteiktās prasības. Tomēr pieteicēja nav paskaidrojusi, kādas konkrētas priekšrocības konkrētajā gadījumā pretendentiem tika radītas. Senatoru kolēģija nerod ticamu pamatojumu kasācijas sūdzībā norādītajam, ka pretendents, kas savā piedāvājumā iekļāvis variantus, vienmēr atradīsies labvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar pretendentiem, kas piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir norādījis konkrētu būvizstrādājumu. Arī pieteicēja nav paskaidrojusi, kā tieši minētais varētu izpausties konkrētā gadījuma apstākļos. Jāņem vērā, ka spriedumā konstatēts, ka vienīgais kritērijs, pēc kura iepirkuma komisijai bija jāvērtē piedāvājumi, bija norādītā izmaksu cena, un lietā nav strīda, ka pieteicējas cenas piedāvājums nespēja konkurēt ar konkursa uzvarētāja cenas piedāvājumu (*pārsūdzētā sprieduma 9.2.punkts*). Arī pieteicēja kasācijas sūdzībā minēto nav apšaubījusi.

Ņemot vērā minēto, kasācijas sūdzībā izteiktie iebildumi neliek apšaubīt tiesas secinājumus, ka pasūtītāja rīcība, neizslēdzot no turpmākas dalības konkursā pretendentu, kurš nav norādījis konkrētu izmantojamo būvizstrādājumu, bet lūdzot apliecināt, ka tie nodrošinās jebkura no norādītajiem materiāliem piegādi par piedāvāto cenu, ir bijusi atbilstoša Publisko iepirkumu likuma normām un šajā likumā nostiprinātajiem principiem.

[7] Ievērojot minēto, kā arī to, ka izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā, kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA „LC būve" kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2022.gada 13.jūlija spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore V. Kakste Senatore Dz. Amerika Senatore A. Kovaļevska